

EESTI KUNSTIAKADEEMIA
Kunstikultuuri teaduskond
Muinsuskaitse ja restaureerimise osakond

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

**MÄETAGUSE MÕISA KÕRVALHOONE (LOOMALAUT).
HOONE AJALOOLINE ÜLEVAADE, TEHNILISE SEISUKORRA
HINNANG NING SOOVITUSED HOONE KORRASTAMISEKS.**

Objekti aadress: Tamme tn 17, Mäetaguse alevik, Mäetaguse vald, Ida-Viru maakond

2015/2016. õ-a.

Arhitektuuri konserveerimise ja restaureerimise täiendkoolituskursuse lõputöö

Jõhvi, 2016

SISUKORD

1	AJALOOLINE LÜHIÜLEVAADE	4
2	KONSTRUKTSIOONIDE KIRJELDUS JA SEISUKORD	7
2.1	Üldosa	7
2.2	Hoone ümbrus, vertikaalplaneering	8
2.3	Vundamendid	8
2.4	Väliskandeseinad.....	8
2.5	Vaheseinad	9
2.6	Vahelaed.....	10
2.7	Katus	10
2.8	Avatäited	11
2.9	Põrandad.....	13
3	JÄRELDUSED NING RESTAUREERIMISETTEPANEKUD	14
4	MUINSUSKAITSELISED TINGIMUSED JA SOOVITUSED	15
4.1	Tingimused plaanilahendusele	15
4.2	Tingimused välisarhitektuurile.....	15
4.3	Tingimused sisearhitektuurile	16
4.4	Tingimused konstruktsioonidele	16
4.5	Üldised tingimused projekteerimiseks ja restaureerimiseks.....	16
5	ILLUSTRATSIOONIDE JA FOTODE LOETELU	18
5.1	Ajaloolised illustratsioonid	18
5.2	Fotod käesolevast olukorrast.....	18
6	KASUTATUD DOKUMENTATSIOON NING ALLIKAD.....	19
7	LISAD.....	20

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).
Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.
Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

SISSEJUHATUS

Käesolev lõputöö on koostatud Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut) kohta, mis on täna kasutusel laohoonena. 19. sajandil ehitatud pae- ja maakivihoone asub Mäetaguse alevikus Tamme tn 17, katastriüksusel 49802:002:0599.

Hoone ei ole riikliku kaitse all, kuid kuulub Mäetaguse mõisa kompleksi hulka.

Käesolevas töös antakse lühike ülevaade vaadeldava ehitise ajaloost, konstruktsioonide seisukorrast ning sätestatakse võimalike remondi- ja restaureerimistööde vajadus.

Dokumendi koostamisel kasutati hoone visuaalsel ülevaatusel saadud informatsiooni. Hoone ülevaatusel jäädvustati nii konstruktsioonide hetkeolukord kui ka hoone üldine hetkeseisund fotodel, kasutades digitaalkaamerat Canon SX170IS.

Tegemist ei ole ehitismälestusega, kuid vaadeldes mõisakompleksi terviklikult on soovitatav hoone restaureerimisel järgida muinsuskaitselisi tingimusi ja soovitusi.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

1 AJALOOLINE LÜHIÜLEVAADE

Mäetaguse (Meintacks) mainitakse Taani hindamisraamatus 11 adramaa suuruse külana. Varem on siin asunud ka Kõrvetaguse küla (Corwentacken), mille kohta on teateid alates 1525. a. Mäetaguse mõis (Korwendal) ilmus ajalooallikaisse Liivi sõja eelsel perioodil (1542. a.).

17. sajandi 60-ndatel aastatel on Mäetaguse kuulunud maanõunik Fabian Wrangellile, kelle valduses oli veel teisigi Virumaa mõisaid (Maidla, Ilmastu).

Alates 18. sajandi 30-ndatest aastatest on Mäetaguse mõis seotud Rosenite suguvõsaga. Neist nimekamad on olnud kindralmajor Otto Fabian Rosen, kes aastatel 1737-1759 oli Liivimaa maanõunikuks ning koostas 1739. a. nn. Roseni deklaratsiooni. Mäetaguselt on pärit dekabrist Andreas von Rosen (1800-1884), kes ka pärast sunnitööd viibimist peatus lühemat aega Mäetagusel.

1. Mäetaguse mõisa peahoone esikülg 1965.a. (V.Ranniku fotokogu)

18. sajandi lõpul hinnatakse Mäetaguse mõisamaade suuruseks $14 \frac{3}{4}$ adramaad ja elanike arvuks 560 revisjonihinge. Seega võib Mäetaguse mõisa arvata suurte mõisate hulka. 18. sajandi vahetuse hoonestuse seas mainitakse härrastemaja, viinakööki, tuuleveskit, kaht rehehoonet, talli

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

– kõik eelpool nimetatud ehitised olid kivehitised. Ülejäänud majandushooned olid puidust. Tööstusehitistest võib nimetada veel kahte puidust vesiveskit, saeveskit, kudumiskoda ja oma ehitiste tarbeks lubjapõletusahju. Mõisale kuulus 4 kõrtsi.

2. Mäetaguse mõisa ait 2, 19 saj. (magasiit). 1980-ndad. Foto autor teadmata

19. sajandi keskpaigaks jäi mõisamaa suurus samaks, kuid elanike arvuks loetleti 1857. a. 988 revisjonihinge.

19. sajandi lõpul oli mõisal tellise- ja viinavabrik, meierei ning aurujõul töötavad sae- ja jahuveskid. Hoogsam ehitustegevus mõisas langes tõenäoliselt 19. sajandi I poolele.

Kõrvalhooned on asetunud mõisasüdamikus mitmesse funktsionaalsesse rühma – enim on neid peahoonest lõunas ja teine kompaktsem grupp on paiknenud peahoone põhjaküljel, kuid osa hooneid jäänud ka hajali põldude vahele (sepikoda, mitu rehehoonet jne.)

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

3. Mäetaguse mõisa kõrvalhooned 1989. a. Autor teadmata.

(tagumine hoone fotol on selle töö vaadeldav ehitis - loomalaut)

Täna on endistest majandus- ja kõrvalhoonetest säilinud vaid osa. Ehitisi on tihti tundmatuseni ümber ehitatud või on nad lihtsalt lagunened.

Ansambliiselt on olulised peaväljakut kummastki küljest raamivad tall-tõllakuur ja ait – neist moodustub peahoone ette pidulik auhoov. Kumbki hoone on valminud 1820. a. ja on hilise klassitsistliku stiili tüüpilised näited. Suhteliselt pikkade kivihoonetena on nad mõlemad peaaegu analoogse kujundusega.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

2 KONSTRUKTSIOONIDE KIRJELDUS JA SEISUKORD

2.1 Üldosa

Hoone on ristkülikukujulise põhiplaaniga ehitis gabariitidega 50,59 x 10,4m. Hoone välis- ja siseseinad on laotud pae- ja raudkivi segamüritisena. Kividevaheline mört on suures osas hävinud, vuugid on tühjenenud, osa paekividest on välisseinast välja kukkunud. Avad on osaliselt tellistega kinni müüritud, osaliselt on seintesse tehtud uued avad. Ajalooliste akende ja uste telliskividest raamistused on suuremas osas säilinud. Karniisid on halvas seisukorras.

Hoone poolkelpkatuse katteks on eterniitplaadid. Hästi on säilinud katuse kandekonstruktsioon. Kandvad sõrestikud on tehtud puidust. Vundament on tõenäoliselt rahuldavas seisukorras. Hoones on muldpõrand.

4-6. Hoone esi- ja tagafassaadi vaated. Fotod: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

2.2 Hoone ümbrus, vertikaalplaneering

Puudulik vertikaalplaneerimine avaldab negatiivset mõju hoone tehnilisele seisukorrale, hoonest eemale suunamata sademeteveed kahjustavad hoone vundamenti. Pinnaseplaneering on kujunenud paljuski juhuslikult, nähtavasti nn kultuurikihina. Sillutisriba puudub (fotod 7-8).

7-8. Hoone sokkel. Sillutisriba puudub. Fotod: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

2.3 Vundamendid

Vundament on tõenäoliselt rahuldavas seisukorras.

2.4 Väliskandeseinad

Hoone seinad on laotud pae- ja raudkivi segamüüritisena (seina paksus 90-100 cm).

Kividevaheline mört on suures osas hävinud, vuugid on tühjenenud, osa paekividest on välisseinast välja kukkunud. Avad on osaliselt tellistega kinni müüritud, osaliselt on seintesse tehtud uued avad (foto 9).

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

9. Välisseinad Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

2.5 Vaheseinad

Hoones on üks ja ainuke vahesein, mis on laotud pae- ja raudkivi segamüüritisena. Ukseava kohal ja kõrval on sein laotud silikaattellisest (foto 10).

10. Vahesein. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

2.6 Vahelaed

Hoones puuduvad vahelaed välja arvatud lõunapoolses osas oleva ruumi puitlaudisest vahelagi, mis on üldiselt rahuldavas seisukorras – märgumisprotsessi jälgi ei ole näha (foto 11). Puidu pehastumisjäljed puuduvad. Talade puit on kuiv ja tihe.

11. Lõunapoolse ruumi vahelagi. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

2.7 Katus

Hoone katusekatteks on eterniitplaadid, mis on paigaldatud algsele laastkattele. Olemasolevad sarikad on heas seisukorras. Konstruktsioonide seisukord on kohati mitterahuldav (foto 12), mõned talad tuleb vahetada (4tk).

12. Katusekonstruktsioon. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

2.8 Avatäited

Avad on osaliselt tellistega kinni müüritud, osaliselt on seintesse tehtud uued avad. Ajalooliste akende ja uste telliskividest raamistused on suuremas osas säilinud.

Hoone idafassaadil säilinud telliskividest kaarsillusega ja aknaraamistusega ajaloolise akna (foto 13) sillus on alt sirgeks tehtud. Hoone läänefassaadil on hiljem tehtud aknaava (foto 14).

13. Hoone aken idafassaadil. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

14. Hoone aken läänefassaadil. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

Hoone põhjapoolsel fassaadil ühel (foto 15) ja läänepoolsel fassaadil kahel kahe poolega väraval (fotod 16-17) puudub ajalooline väärtus. Väravate seisund on rahuldav ja halb. Väravad tuleb asendada mõisakompleksi väravatele sarnaste uute väravatega.

12-

15-17. Hoone põhja ja läänepoolsetel välisustel puudub ajalooline väärtus. Fotod: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Hoone idapoolsel fassaadil kaarsillusega avas asuv kahe poolega värav on halvas seisukorras (foto 18). Värav tuleb asendada mõisakompleksi väravatele sarnase uue väravaga.

Hoone läänepoolsel fassaadil kaarsillusega avas sepishingetappidega (4 tk) ja latthingedega (4 tk) kahe poolega värav on rahuldavas seisukorras (foto 19). Värav tuleb asendada mõisakompleksi väravatele sarnase uue väravaga. Hingetapid ning latthinged tuleb restaureerida ja eksponeerida samas kohas.

18. Idapoolne kaarsillusega välisuks.
Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

19. Läänepoolne kaarsillusega välisuks
Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

Hoone vaheseinas on puidust kahe poolega uks (foto 20), mis ei ole ajaloolise väärtusega.

20. Hoone siseuks. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

2.9 Põrandad

Hoones on muldpõrandad (foto 21).

21. Muldpõrand. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

3 JÄRELDUSED NING RESTAUREERIMISETTEPANEKUD

Hoone on oma põhimahus säilinud ning vaatamata detailide ja elementide osalisele kadumisele on ajalooline fassaadikäsitlus ning enamjaolt ka fassaadide detailid säilinud.

Hoone kandekonstruktsioonid on tehniliselt rahuldavas seisukorras, v.a. 4 puittala, mis tuleb vahetada. Vundamendis ei ole deformatsiooni ega purunemist näha, pole ka pragusid märgata, kuid negatiivselt mõjutab vundamenti ja soklit korraliku vertikaalplaneeringu puudumine. Hoone tehniline seisukord võimaldab hoonet restaureerida ja kasutusele võtta.

Peaaegu kõik algsed avad on osaliselt tellistega kinni müüritud, kohati on seintesse tehtud uued avad. Hoone idafassaadil on säilinud telliskividest kaarsillusega ja aknaraamistusega ajalooline aken. Aknaava tuleb taastada esialgsel kujul. Paigaldatavad uued ukсед tuleb teha kõrvalasuvate restaureeritud mõisahoonete uste eeskujul, seestpoolt vertikaalse ning väljast diagonaalse voodrilauaga.

Hoone säilitamiseks tuleb viivitamatult:

- lahendada vertikaalplaneering ning taastada sillutisriba hoone ümber. Sillutisriba teha munakividest või betoonkividest nõrgal segul, liivalusel;
- lagununud müüritiseosa restaureerida kasutades selleks sobivas suuruses tahutud paekivi, tühjad müüritisevuugid täita lubimördiga;
- restaureerida säilinud ukse hingetapid ja latthinged. Uued avatäited valmistada samas mõisakompleksis asuvate ajalooliste abihoonete väravate eeskujul. Siseuks paigutada võimalusel olemasolevasse piita. Avada tellistega kinnilaotud aken läänefassaadil;
- taastada väravavade kaarsillused, v.a põhjapoolse fassaadi väravaaval;
- tambitud pinnasele paigaldatud killustikalusele valada hoone põrandakatteks betoonpõrand paksusega mitte alla 8 cm;
- detaile, mille tehniline seisund ei võimalda edasist kasutamist, kasutada eeskujudena uute koopiate tegemiseks;
- restaureerimisel ja kohandamisel kasutada ainult traditsioonilisi, hoone ehitamise ajal kasutusel olnud ehitusmaterjale.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

4 MUINSUSKAITSELISED TINGIMUSED JA SOOVITUSED

4.1 Tingimused plaanilahendusele

- Hoone säilitada ajaloolises mahus, peale- ja juurdeehitused ei ole lubatud.
- Interjööris taastada võimalikult algne plaanilahendus.
- Sisekommunikatsioonide (elektrivarustus-, valgustus- ja tulekahjusignalisatsioonisüsteem) rajamisel tuleb paigaldada kommunikatsioonid maksimaalselt varjatult, kuid pinnapealselt.

4.2 Tingimused välisarhitektuurile

- Hoone fassaadid tuleb restaureerida. Lahtised kivid ajaloolises müüritisest tuleb uuesti kinnitada lubimördiga, mille koostis peab järgima olemasoleva lubimördi koostist. Kohad, kust on paekivid või nende tükid välja pudenenud, tuleb parandada lubimördiga või uute paekividega, mille mõõdud sarnanevad olemasolevatele. Võimalikult palju tuleb kasutada varingurusust leitud paekive. Järgida tuleb ajaloolist materjali formaati, pinnatöötlust ja müüritööde käekirja. Tühjad vuugivahed tuleb uuesti vuukida.
- Fassaadidel tuleb taastada lagunenenud karniisid.
- Kaarsillustega akna- ja ukseavad tuleb säilitada. Avade suurust, kuju ja paigutust ei tohi muuta. Uue ukse projekteerimisel tuleb järgida olemasoleva ajaloolise ukse kuju. Kohtades, kus kaarsillus on kadunud, tuleb see taastada, v.a põhjapoolse fassaadi suure värava ava.
- Silikaattellistega „lapitud“ avadelt tuleb eemaldada ettevaatlikult halvas seisus tellismüüritis ja asendada paekivimüüritisega, paekivide mõõdud peavad olema sarnased olemasolevate paekividega, kasutada tuleb lubimörti. Kohtades, kus tellismüüritis on heas seisus ja järgib lauda kivikehandi kuju, piisab müüritise ülekrohvimisest lubikrohviga.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

4.3 Tingimused sisearhitektuurile

- Restaureerimisel tuleb maksimaalselt säilitada seni säilinud algsed konstruktsioonid ja avad ning neid eksponeerida. Uued konstruktsioonid ei pea kopeerima ajaloolisi ja peavad olema eristatavad uutena.
- Siseüksed paigutada võimalikult olemasolevatesse ajaloolistesse piitadesse.
- Maksimaalselt säilitada algselt krohvitud pinnad. Uus lubikrohv teha traditsiooniliselt (sisseviskekiht, täitekiht, viimistluskiht). Seinad võib värvida peale krohvi kivistumist lubi- või kaseiinvärviga.

4.4 Tingimused konstruktsioonidele

- Katusekatteks tuleb kasutada valtsitud tsinkkattega terasplekki. Lubatud on kasutada ka kivi- ja puitkatet. Kivikatte puhul tuleb kontrollida konstruktsioonide kandevõimet.
- Katuse kandekonstruktsioonid on ajaloolist väärtuslikud ja kuuluvad säilitamisele. Kahjustatud talad tuleb vahetada, uued talad peavad olema puidust.
- Hoone välisseinte äärest tuleb tagada sadevee ärajuhtimine. Teostada hoone ümbruse vertikaalplaneerimine, et saavutada sademetevee äravooluks vajalikud pinnasekalded hoonest eemale. Tuleb rajada munakividest või betoonkividest nõrgal segul, liivalusel sillutisriba kaldega mitte vähem kui 10%.

4.5 Üldised tingimused projekteerimiseks ja restaureerimiseks

- Restaureerimisel tuleb kasutada materjale, mis arvestavad hoone arhitektuurilist ja ajaloolist väärtust – puit, paekivi, lubikrohv, lubivärv, linaõli, linaõlivärv jne. Avatäidete restaureerimisel või nende detailide proteesimisel või uute valmistamisel tuleb kasutada kvaliteetset puitu (kuiv, tihe, vaigurikas ja oksavaba männi- või kuusepuu, talvel langetatud ning paar aastat seisnud ja kuivanud). Puitosade viimistlusel tuleb kasutada külmalt pressitud linaõlibaasil valmistatud tooteid (värnits, linaõlivärv). Klaasi kinnituseks tuleb kasutada linaõli baasil valmistatud kitti.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

- Restaureerimisel võib kasutada hüdroisolatsiooni ja muid mittenähtavaid hoone kestvust suurendavaid materjale.
- Kõigi arhitektuuriliselt väärtuslike detailide säilitamine, restaureerimine ja eksponeerimine on kohustuslik. Detaile, mille tehniline seisund ei võimalda edasist kasutamist, kasutada eeskujudena uute koopiade tegemisel.
- Uued tehnosüsteemid tuleb rajada võimalikult varjatult. Nad ei tohi lõhkuda hoone interjööridetaile ega paikneda silmatorkavates kohtades.
- Kui enne põhjalikke restaureerimistöid osutub vältimatuks teostada jooksva iseloomuga remonttöid, siis tuleb arvestada kõikide eelpool loetletud tingimustega selliselt, et ajutised tööd ei kahjustaks hiljem tegelikku restaureerimist.

5 ILLUSTRATSIOONIDE JA FOTODE LOETELU

5.1 Ajaloolised illustratsioonid

1. Mäetaguse mõisa peahoone esikülg 1965 (V. Ranniku fotokogu)
2. Mäetaguse mõisa ait 2, 19 saj. (magasiit). 1980-ndad. Foto autor teadmata
3. Mäetaguse mõisa kõrvalhooned 1989. a. Autor teadmata.

5.2 Fotod käesolevast olukorrast

- 4-6. Hoone esi- ja tagafassaadi vaated. Fotod: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
- 7-8. Hoone sokkel. Sillutisriba puudub. Fotod: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
9. Välisseinad. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
10. Vahesein. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
11. Lõunapoolse ruumi vahelagi. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
12. Katusekonstruktsioon. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
13. Hoone aken idafassaadil. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
14. Hoone aken länefassaadil. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
- 15-17. Hoone põhja- ja läänepoolsetel välisustel puudub ajalooline väärtus. Fotod: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
18. Idapoolne kaarsillusega välisuks. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
19. Läänepoolne kaarsillusega välisuks. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
20. Hoone siseuks. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.
21. Muldpõrand. Foto: Kalle Merilai 27.04.2016.a.

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).
Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.
Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

6 KASUTATUD DOKUMENTATSIOON NING ALLIKAD

Kirjandus:

- Mäetaguse mõis, arhitektuuriajalooline ülevaade. H. Toss, V. Kukkur, A. Kann, K. Aasa. RUPI „Eesti ehitismälestised“, Tallinn, 1989.a.

Muinsuskaitseamet:

- Kultuurimälestiste riiklik register <http://register.muinas.ee/>

Muu:

- Mäetaguse valla Mäetaguse aleviku koondplaan
- Maa-ameti kaardiserver <http://xgis.maaamet.ee>

Mäetaguse mõisa kõrvalhoone (loomalaut).

Hoone ajalooline ülevaade, tehnilise seisukorra hinnang ning soovitused hoone korrastamiseks.

Lõputöö koostaja: Kalle Merilai

27.04.2016.a.

7 LISAD

Lisa 1 Asendiplaan

Lisa 2 Hoone plaan

Lisa 3 Krundi plaan